

СЛОВОЗМІНА ІМЕННИКА В ЗАХІДНОПОЛІСЬКІЙ ГОВІРЦІ СЕЛА СМІДИН. II

Субстантивне формотворення говірки села Смідин як відносно автономної одиниці північної діалектної зони західнополіського говору позначене виразними, нерідко локально обмеженими словозмінними явищами, що потребують всебічного обстеження та системного представлення.

У вихідних засадах аналізу формотвірної системи іменника спираємося передусім на досвід М. С. Павлюка та І. К. Робчука¹, Л. В. Рябець², К. Д. Глуховцевої³ та ін., що передбачає роботу з максимально повним реєстром словоформ, фіксованих у процесі тривалого спостереження над спонтанним діалектним мовленням, та створення моделі опису словозмінної структури говірки шляхом формування типів субстантивного відмінювання на основі таких критеріїв: а) рід іменника, б) закінчення називного відмінка однини, в) характер кінцевого приголосного основи, г) категорія істоти / неістоти, особи / неособи (для іменників ч. р.). Додатковим критерієм для виділення формотвірних підтипів, до чого зобов'язує варіантність афіксії у межах одного типу, обрано наголошеність / ненаголошеність флексій в однині та множині.

На основі систематизації та аналізу фактичного матеріалу в говірці села Смідин виокремлено 26 словозмінних типів, 36 підтипів та 2 лексеми з індивідуальною парадигмою відмінювання. Пропонована стаття є спробою представити формотвірну систему іменників чоловічого та середнього роду, а також субстантивів, які відмінюються за словозмінною моделлю цих іменників.

Специфіку відмінювання іменників ч. р. простежимо, враховуючи їх розрізнення за семантичною категорією істота / неістота.

Так, субстантиви-назви істот у досліджуваній говірці представляють 4 типи, 8 підтипів та 1 лексему з індивідуальною парадигмою.

Тип *брат* об'єднує іменники твердої групи з нульовим

---

¹ Павлюк М. С., Робчук І. К. Словозміна іменників в українських говірках Румунської Добруджі // Українська діалектна морфологія. – К.: Наук. думка, 1969. – С. 140–152.

² Рябець Л. В. До питання опису словозміни іменника у говірці // Український діалектологічний збірник. – К.: Довіра, 1997. – Вип. 3. – С. 64–74.

³ Глуховцева К. Д. Динаміка українських східнословобожанських говірок. – Луганськ: Альма-матер, 2005. – 592 с.

закінченням.

Підтип брат. Лексеми з твердим кінцевим приголосним основи та наголосом на закінченні у множині: *брат, д'ід, пан, пип, сії^ен*.

Система відмінкових флексій іменників цього підтипу представлена так:

Таблиця 1.

	Н	Р	Д	З	О	М	Кл
дн	Ø	а	-óви, -ови	-а	-óm, -ом	-óви, -ови	-у, -е
н	ú ^е	úв	-ám	-úв	-áми	-áх	-ú ^е

Особливо продуктивні у говірці форми Д., М. вв. одн. із закінченням *-ови*: на *бáт'кови, на сії^енови*.

Кл. в. одн. субстантивів окресленого підтипу представлений структурами *бáрте, пáне*, а також *сії^ену, д'іду*.

Діалектні особливості цих іменників у множині визначають: фонетично зумовлена флексія *-ії^е* у Н. та Кл. вв.: *волі^е, синії^е*; закінчення *-ів* як наслідок рефлексу давнього *о в староукраїнській флексії *-*овь* Р. в. іменників з основою на *-й*: *братів, понів*.

Підтип музикант. Лексеми з твердим кінцевим приголосним основи та ненаголошеною флексією у множині: *бригад'ер, музикáнт, нарóд, сус'ід*.

Таблиця 2.

Ø	-а	-ови	-а	-ом	-ови	-е
-и	-ув	-ам	-ув	-ами	-ах	-и

Відповідно до флексії *-*овь*, внаслідок рефлексу етимологічного *о в досліджуваній говірці розвинулися субстантивні форми із закінченням *-ув*: *музикáнтув, сус'ідув*.

Підтип парубок. Лексеми із задньоязиковим чи фарингальним кінцевим приголосним основи та наголосом на закінченні у множині: *вовк, вóрог, жинії^ех, л'ісовії^ек, пáрубок, пастúх, чолов'як*.

Система закінчень цих іменників представлена так:

Таблиця 3.

Ø	-á, -а	-óви; -и	-á, -а	-óm, -ом	-óви, -ви
-'é	-'ív	-ám	-'ív	-áми	-áх

Особливістю відмінкової парадигми окресленого субстантивного підтипу вважаємо структури з фонетично зумовленим закінченням *-'é* у Н. в. мн.: *ворог'é, парубк'é, пастух'é* та спорадично вживані форми Кл. в. одн. на *-у*: *жинії^еху, пáрубку*.

Підтип онук. Лексеми із задньоязиковим чи фарингальним кінцевим приголосним основи та ненаголошеним флексією у множині: *кóн'ух, копáльник, онúk, охóтн'як, покóйн'як, робітник*.

Ці субстантиви мають таку ж систему відмінкових закінчень, як іменники підтипу музикант. Відмінність простежено лише в оформленні Н. в. мн., який в іменників з основою на задньоязиковий чи фарингальний репрезентований формами з флексією -'і: *онук'і, робітник'і*.

Тип коваль об'єднує іменники м'якої групи з нульовим закінченням.

Підтип коваль. Лексеми з м'яким кінцевим приголосним основи та наголосом на флексії у множині: *кар'ас', ков'ал', куп'ец',* що мають таку парадигму відмінювання:

Таблиця 4.

Ø	- 'é	- 'óви	- 'é	- 'óm	- 'óви
- 'í	- 'ív	- 'ém	- 'ív	- 'éми	- 'éх

Діалектну специфіку іменників ч. р. з м'яким кінцевим приголосним основи визначають закінчення -'óm в О. в. одн. та -'óви у Д., М. вв. одн. як наслідок дії аналогії до відповідних форм твердої групи: *ковал'óm, карас'óm, ковал'óви, на карас'óви*.

Флексія -'é у Р. та З. вв. одн. простежена лише у формах з наголошеним закінченням: *ковал'é;* у ненаголошеній позиції зафіксовано флексію -а: *вч'і^етил'а, з'ет'а*. При цьому всі інші відмінкові форми цих іменників мають однакову фонетичну реалізацію.

Закінчення Д., О., М. вв. мн. субстантивів, очевидно, зумовлені типовим для досліджуваної говірки явищем підвищення і звуження артикуляції наголошеного [а] після м'яких приголосних: *занисл'а ковал'ém, най'ілис'а карас'éми, на куп'ец'эх*.

Підтип злодій. Лексеми з м'яким кінцевим приголосним основи та ненаголошеним закінченням: *ве^uдм'ід', зл'одий, н'іме^uц', хл'опе^uц'*.

Таблиця 5.

Ø	- 'а	- 'ови	- 'а	- 'ом	- 'ови	- 'у
'і, -'і	- 'ув	- 'ум	- 'ув	- 'ами	- 'ах	'і, -'і

У Н. та Кл вв. мн. іменників з основою на свистячий простежено флексію -и як наслідок депалаталізації цих консонантів: *хл'опци, н'імици*. Загалом для говірки явище ствердіння свистячих не характерне.

Лексема кінь має індивідуальну парадигму відмінювання, представлену такою системою закінчень:

Таблиця 6.

Ø	- 'é	- 'óви	- 'é	- 'óm	- 'óви
-и	- 'ú ^е й	- 'ум	- 'ú ^е й	- 'му ^е	- 'ох

Закінчення однини іменника оформлені як відповідні флексії субстантивів підтипу коваль. Виразні діалектні особливості засвідчені у відмінкових формах множини: закінчення -ум у Д. в. як фонетична видозміна давньої флексії -ом, яку іменники з м'яким приголосним основи перейняли від форм твердої групи⁴: *кón'ум*; закінчення -ох у М. в. як наслідок впливу субстантивних форм колишньої -й-основи⁵: *на кón'ох*.

Тип сторож об'єднує іменники з шиплячим приголосним основи та нульовою флексією. Виділення підтипів у межах окресленого словозмінного типу зумовлене впливом семантичної категорії особа / неособа на специфіку відмінкових закінчень.

Підтип сторож. Назви осіб-істот: *сторож, товариш* (лексеми вжито в прямому значенні), що мають таку систему флексій:

Таблиця 7.

∅	-а	-ови	-а	-ом	-ови
-ú	-úв	-ám	-úв	-áми	-áх

Підтип хрущ. Назви осіб-неістот: *вуж, л'аишч, хрушич*, що мають таку відмінкову парадигму:

Таблиця 8.

∅	-'é	-óви	-'é	-óm	-óви
-ú	-úв	-'ém	-úв	-'éми	-'éх

Закінчення Н., Р., З. вв. мн. іменників окресленого типу вказують на процес депалаталізації історично м'якого шиплячого в кінці основи: *сторожі, хрушичі*, який, однак, проходив непослідовно, про що свідчать форми *вуж'é, хрушич'éми*.

Тип батько об'єднує лексеми з твердим кінцевим приголосним основи та флексією -о: *бáт'ко, д'áд^мко, Пe^нтpó*, що мають таку систему відмінкових закінчень, як іменники підтипу парубок.

Кл. в. одн. цих субстантивів представлений формами на -у та -e: *бáт'ку, д'áд^мку, Пe^нтpe*.

Іменники ч. р.-назви неістот у досліджуваній говірці представлені 3 типами, 5 підтипами.

Тип хліб об'єднує іменники з нульовим закінченням.

Підтип хліб. Лексеми з твердим приголосним основи та наголосом на флексії у множині: *виз, в'ít'ор, дуб, л'іс, ст'іл, суд, хл'іб*.

⁴ Матвіяс І. Г. Іменник в українській мові. – К.: Рад. шк., 1974. – С. 135.

⁵ Там же. – С. 143.

Ці іменники та іменники ч. р.-назви істот підтипу брат мають спільну відмінкову парадигму. Відмінність простежено в оформленні Р. в. одн. субстантивів окресленого підтипу: паралельне функціонування флексій *-и*, *-ови*: *на в'їтри*, *на в'їтрови*; спорадичне вживання форм на *-ї*: *у суд'ї*, *на стол'ї*.

Підтип завод. Лексеми з твердим приголосним основи та ненаголошеною флексією у множині: *горóд*, *завóд*, *клуб*, *майдáн*, *об'їд*. Система відмінкових закінчень цих іменників представлена таким чином:

Таблиця 9.

Ø	-у, -а	-и	Ø	-ом	-и
-и	-ув	-ам	-и	-ами	-ах

У Р. в. одн. простежено більшу супроти літературної мови частотність закінчення *-а*: *завóда*, *клубá*.

Підтип кожух. Лексеми із задньоязиковим чи фарингальним кінцевим приголосним основи: *бéре^вг*, *гурóк*, *грìх*, *винóк*, *кожух*, *пир'їг*, *ставóк*, *хвартух*, що мають таку парадигму відмінювання:

Таблиця 10.

Ø	-á, -а	-óви, -ови	Ø	-óм, -ом	-óви, -ови
-'é	-'ів	-ám	-'é	-áми	-áх

Ці субстантиви мають спільну систему флексій з іменниками підтипу парубок. Відмінність простежено лише в оформленні З. в. одн. та мн.

Тип вогонь представляють іменники м'якої групи з нульовим закінченням.

Підтип вогонь. Лексеми з м'яким кінцевим приголосним основи та наголосом на флексії у множині: *вогóн'*, *кám'ін'*, *ол'івéц'*, *йачм'ін'*.

Таблиця 11.

Ø	'ý, -'у, -'á, -'а	-'óви, -ови	Ø	-'óм, -'ом	-'óви, -'ови
-'ї	-'ів	-'éм	-'ї	-'éми	-'éх

На діалектну специфіку іменників окресленого підтипу вказують форми Д., О., М. вв. мн. з фонетично обумовленими закінченнями *-'éм*, *-'éми*, *-'éх* відповідно: *ол'івц'éм*, *ол'івц'éми*, *на йачмин'éх*.

Підтип ніготь. Лексеми з м'яким кінцевим приголосним основи та ненаголошеною флексією у множині: *звoзд'*, *гості^ениц'*, *'подарунок'*, *н'їгот'*, *пáлe^ец'*.

Таблиця 12.

Ø	-’а	-’ови	Ø	-’ом	-’ови
-и, -’і	-’ув	-’ум	-и, -’і	-’ами	-’ох

Н., З. вв. мн. цих субстантивів, як правило, представлені структурами на *-и*: *гости^енци, н’іхти, п’алци*, однак, тільки *гвоз’д’і*.

Іменники ч. р.-назви неістот з м’яким кінцевим приголосним основи послідовно зберігають наслідки вирівнювання за аналогією до відповідних форм твердої групи у Д., М. вв. та О. в. одн.: *на ол’івц’ови, н’іхт’ом, к’єнув камин’ом*.

Тип ніж. Лексеми з шиплячим кінцевим приголосним основи: *драп’ач* ‘березовий віник’, *к’л’уч, корж, кушч, ниж, плашч*, що мають таку систему відмінкових закінчень:

Таблиця 13.

Ø	-’є	-’єви, -’ови	Ø	-’єм, -’ом	-’єви, -’ови
-’і	-’ів	-’єм	-’і	-’єми	-’єх

Відмінювання іменників цього підтипу в досліджуваній говірці позначене паралельним уживанням форм із флексіями *-’єви, -’ови* у Д., М. вв. одн.: *плашч’єви, плашч’ови*; та *-’єм, -’ом* в О. в. одн.: *к’л’уч’єм, к’л’уч’ом*.

Іменники с. р. в говірці с. Смідин представляють 3 типи, 7 підтипів.

Тип відро об’єднує іменники із закінченням *-о*.

Підтип відро. Лексеми з твердим приголосним основи та наголошеною флексією: *видр’о, вин’о, окн’о, полотн’о, се’л’о, радн’о*. Відмінкова парадигма іменників засвідчена такими закінченнями:

Таблиця 14.

-’о	-’а	-’ови	-’о	-’ом	-’і, -’ови
-а	Ø	-ам	-а	-ами	-ах

Простежено паралельне вживання флексій *-’і, -’ови* у М. в. одн.: *на радн’і, на радн’ови*.

Підтип дерево. Лексеми з твердим приголосним основи та ненаголошеним закінченням: *бол’ото, д’ере’во, д’іло, крісло, л’іто, озе’ро, сл’ово, т’іло*.

Таблиця 15.

-о	-а	-и, -ови	-о	-ом	-и, -ови
-’а, -а	Ø	-’ам, -ам	-’а, -а	-’ами, -ами	-’ах, -ах

Поряд з домінуючим у Д., М. вв. одн. цих іменників закінченням *-и*: *на бол’оти, на д’ере’ви, на т’іли*, зафіксовано також форми на *-ови*: *на кріслови, в озе’рови*.

Лексема *око*, яка за флексіями більшості відмінків належить до окресленого підтипу, має свою специфіку в оформленні Н., З. вв. мн.: *óчи*, та Р. в. мн.: *очі'єй*.

Тип *серце* об'єднує іменники середнього роду з флексією *-е*.

Підтип лице. Лексеми зі свистячим кінцевим приголосним основи та ненаголошеним закінченням: *лиц'є*, *ййц'є* (*ййц'є*), що мають таку парадигму відмінювання:

Таблиця 16.

-é	-'á	-'í, -éви	-é	-ém	-'í, -éви
-'а	-'ув	-'ум	-'а	-'ами	-'ох

Підтип серце. Лексеми зі свистячим кінцевим приголосним основи та ненаголошеним закінченням: *м'ісце*, *с'єрце*.

Таблиця 17.

-е	-'а	-и	-е	-ем	-и, -'ови
-'á	Ø	-'ám	-'á	-'áми	-'áх

Таку ж систему відмінкових закінчень у досліджуваній говірці мають іменники з основою на шиплячий приголосний типу *видóвшиче*, *збóришиче*.

Підтип поле. Лексеми м'якої групи з ненаголошеним закінченням: *мóре*, *пóле*, які мають таку парадигму, як іменники підтипу серце в однині. У Р. в. мн. простежено флексію *-ів*: *мор'ів*, *пол'ів*. Зафіксовано також спорадично вживані форми із фонетично зумовленими закінченнями у Д., О. вв. мн.: *пол'ém*, *пол'éми*, поряд із домінуючими у цих відмінках флексіями *-'ám*, *-'áми*: *мор'ám*, *пол'áми*.

Тип *тім'я*.

Підтип тім'я. Лексеми давнього консонантного типу на **-t-*: *вімн'е*, *врémн'е*, *імн'е*, *с'імн'е* 'насіння', *т'імн'е*.

Таблиця 18.

-'е	-и, -'а	-'ови	-'е	-'ом	-'ови
-e''н-á	Ø	-e''н-ám	-e''н-а	-e''н-áми	-e''н-áх

Іменники *вімн'е*, *т'імн'е* мають неповну числову парадигму.

Діалектну специфіку відмінкової системи окресленого підтипу засвідчують форми Н., З. вв. одн. із флексією *-е*: *вімн'е*, *с'імн'е*. У Р. в. одн. цих іменників простежено використання історично закономірного закінчення *-и*: *ни чула тако́го ім'є''ни*, *ни с'óго рóду / плéме''ни*. Зафіксовано також безсуфіксні форми Р. в. одн.: *нимá в минé тако́го с'імн'а*.

Флексії *-'ови*, *-'ом* у Д., М. та О. вв. одн. цих лексем (*вімн'ови*,

вімн'ом), очевидно, зумовлені впливом відповідних іменників підтипу *дерево*.

Підтип *теля*. Лексеми давнього консонантного типу на *-t-: *гус'є, курч'є, котин'є, лош'є, тил'є, йагн'є*, які мають таку систему закінчень:

Таблиця 19.

-'є, -'є, -'єт-о, -'єт-о	-'єт-а, -'єт-а	-'єт-ови, -'єт-ови	-'є, -'є, -'єт-о, -'єт-о	-'єт-ом, -'єт-ом	-'єт-ови, -'єт-ови
-'єт-а, -'єт-а	∅	-'єт-ам, -'єт-ам	-'єт-а, -'єт-а	-'єт-ами, -'єт-ами	-'єт-ах, -'єт-ах

У Н. в. одн. цих іменників домінує закінчення -'є, -'є: *гус'є, курч'є*. Хоча засвідчені форми, ускладнені суфіксом, за аналогією до непрямих відмінків: *котин'єто, порос'єто, тил'єто*. Фонетично видозмінений суфікс -'єт, -'єт збережений у всіх відмінкових формах: *до лош'єта, дай тил'єтови, порос'єтом, курч'єтом*.

Іменники *singularia tantum*

Серед субстантивів і. ч. р. та с. р. з неповною числовою парадигмою, зокрема іменників *singularia tantum* у досліджуваній говірці виділено 3 словозмінні типи.

Тип *попил* утворюють лексеми ч. р. з нульовою флексією: *бе"тѳн, виск, попил, смѳток*, що мають таку парадигму відмінювання:

Таблиця 20.

∅	-у	-ови	∅	-ом	-ови
---	----	------	---	-----	------

Іменники-назви продуктів харчування *масло, молоко*, які відносимо до *singularia tantum* (тип *молоко*), мають словозмінну модель однини лексем типу *вікно*. Хоча простежено спорадично вживані форми Н. в. мн. цих іменників: *масла, молока*.

Тип *весілля* представляють лексеми с. р. з фонетично видозміненою флексією -'е, -'е: *висєл'є, волѳс'є, збіж'є, клѳч'є, нас'ін'є, н'ірьє, с'м'ім'є, шчѳс'т"є*. Ці іменники мають таку систему відмінкових закінчень:

Таблиця 21.

-'е, -'е	-'а, -'а	-'ї, -'ї	-'е, -'е	-'ем, -'ем	-'ї, -'ї
----------	----------	----------	----------	------------	----------

Іменники *pluralia tantum*

Серед іменників *pluralia tantum* виокремлено 4 типи, 2 підтипи.

Тип *санці* об'єднує лексеми *сѳни, двєри*, які мають таку парадигму відмінювання, як іменник *кінь* у множині.

Тип вибори представляють лексеми двох підтипів:
І підтип: *вибори, макарони* з такою парадигмою:

Таблиця 22.

-и	-ув	-ам	-и	-ами	-ах
----	-----	-----	----	------	-----

ІІ підтип: *отруб'є* 'висівки', *штані'є* з такою системою флексій:

Таблиця 23.

-ú ^е	-úв	-áм	-ú ^е	-áми	-áх
-----------------	-----	-----	-----------------	------	-----

Лексеми *грабл'і, конопл'і* утворюють третій тип граблі і мають таку парадигму відмінювання:

Таблиця 24.

-í	-íв	-'ém	-'í	-'éми	-'éх
----	-----	------	-----	-------	------

Тип ножиці об'єднує іменники *ножиці, помі'ї* з такою системою закінчень:

Таблиця 25.

-í, -i	Ø, -'ув, -ув	-'ам, -ам	-'í, -i	-'ами, -ами	-'ах, -ах
--------	--------------	-----------	---------	-------------	-----------

Субстантивовані прикметники

Серед субстантивованих прикметників ч. р. та с. р. виділено 2 словозмінні типи.

Тип молодий. Лексеми ч. р. з флексією *-ий*: *гайовий* 'лісник', *йіздовий*, *ланков'ї* 'чоловік-керівник польової ланки', *л'існі'чий*, *мали'є* 'менший брат', *молоді'є* 'парубок, що одружується', *старі'є* 'батько, свекор', що мають таку відмінкову парадигму:

Таблиця 26.

-ú ^е й, -ий	-óго, -ого	-óму, -ому	-óго, -ого	-ú ^е м, -им	-óму, -ому
-ú ^е йі, -и	-ú ^е х, -их	-ú ^е м, -им	-ú ^е йі, -и	-ú ^е ми, -ими	-ú ^е х, -их

Простежено відмінювання цих лексем за словозмінною моделлю прикметників ч. р. Діалектну специфіку засвідчених слівформ визначають передусім фонетичні закономірності, характерні для досліджуваної говірки, зокрема явище обниження і розширення артикуляції наголошеного [и]: з *ланков'їм*, з *мали'ми*. Н. в. мн. представлений повними нестягненими формами із закінченням *-ú^ейі*: *старі'ї*; зафіксовано також структури на *-и*: *гайови, йіздови*.

Тип придане. Лексеми с. р. з флексією *-е*: *дурн'е* 'дуроці', *ко́лишн'е, кúраче* 'посуд, з якого годують курей', *прі'дане* 'віно

молодої', *свин'ече* 'посуд, з якого годують свиней', *типéришн'е*.

Більшість із цих субстантивованих прикметників мають неповну числову парадигму. Загалом система відмінкових закінчень представлена так:

Таблиця 27.

-é, -е, -'е	-óго,-ого, -'ого	-óму, ому,-'ому	-é, -е, -'е	-ú ^е м,-им, -'ім	-óму, -ому,-'ому
-и	-их	-им	-и	-ими	-их

Окремий тип (*тип бобові*) формують субстантивовані прикметники з неповною числовою парадигмою, зокрема лексеми *pluralia tantum*: *зе^урнові^е*, *бобóви*, які, очевидно, запозичені з літературної мови, та засвідчена в говірці лексема *лэхк'і* 'легені':

Таблиця 28.

-ú ^е , -и, -'і	-ú ^е х,-их, -'іх	-ú ^е м,-им, -'ім	-ú ^е , -и, -'і	-ú ^е ми, -ими, -'іми	-ú ^е х, -их, -'іх
---------------------------	--------------------------------	--------------------------------	------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------

Системний опис формотвірної структури західнополіської говірки, здійснений на основі багатого фактичного матеріалу з увагою до всіх засобів діалектного формотворення, дає підстави твердити насамперед про відкритість словозміни говірки с. Смідин для фонетико-морфологічних інновацій, що мають в окресленій мікрзоні таку реалізацію:

1) зневиразнення відмінностей, зумовлених поділом іменників на групи, внаслідок уніфікації словоформ Д., О. та М. вв. за моделлю твердого типу відмінювання;

2) аналогічні впливи субстантивних форм колишніх вокалічних передусім -й-основ;

3) вплив характерних для говірки фонетичних закономірностей на вияв словозмінних афіксів;

4) фонетичні видозміни в структурі давніх флексій, зокрема Р. в. одн. іменників ч. р., внаслідок локальних особливостей рефлексії етимологічних голосних.

Активні формотвірні процеси західнополіської говірки супроводжуювані також високим ступенем варіантності відмінкових формантів, що при функціональній ідентичності (вираженні значення окремого відмінка) можуть співіснувати паралельно.